

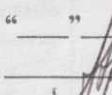
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра енергетики та електротехнічних систем

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

«Енергетика та
електротехнічні системи»

“   ” 2020 р.

A.B. Чепілєсний

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СІЛАБУС)

5. ТЕПЛОТЕХНІКА

Спеціальність: 14 «Електрична інженерія»

Освітня програма: 14 «Електрична інженерія»

Галузь знань: 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Інженерно-технологічний факультет

2020-2021 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни *Теплотехніка* для студентів спеціальності «Електрична інженерія» 3 курсу та 1 скороченого терміну заочної форми навчання.

Розробники: ст. викладач

Ю.В. Сіренко

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри енергетики та електротехнічних систем.

Протокол № 20 від "08 " червня 2020 року.

Завідувач кафедри енергетики та електротехнічних систем,

к.т.н., доцент

А.В. Чепізсний

Погоджено:

Гарант освітньої програми

А.В. Чепізсний

Декан інженерно-технологічного факультету

М.Я. Довжик

Декан інженерно-технологічного факультету

М.Я. Довжик

Методист навчального відділу якості освіти,

ліцензування та акредитації

К. Ворожільєк

Зареєстровано в електронній базі: дата: 06.07.2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3/5	Галузь знань: (шифр і назва) для 3 та 1с.т. курсу ОС «Бакалавр» галузь знань 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»	Нормативна	
Модулів – 2 Змістових модулів: 4	Спеціальність: (шифр і назва) – 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»	Рік підготовки: 2020-2021 й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Курс 1-й с.т. 3	
Загальна кількість годин – 90/150		Семестр	
Тижневих годин для dennoi форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –		1-й 5	
		Лекції	
		8 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		8 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		74 год.	148 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: екзамен.	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (100%):

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Мета вивчення дисципліни - це дати глибокі знання з теоретичних основ теплотехніки, теплообміну та раціонального використання тепла та теплотехнічного обладнання в сільському господарстві. Вивчення цього курсу є передумовою успішного вивчення ряду спеціальних дисциплін, що формують кваліфікацію інженера-механіка.

Завдання: Освоєння курсу теплотехніки передбачає надати майбутньому спеціалізовані знання і навички творчого підходу до визначення технологічних процесів з мінімальними витратами енергоресурсів і перш за все паливних матеріалів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

Фізичну сутність теплових явищ і процесів; теоретичні основи процесів, які використовуються в теплових машинах і установках; шляхи найбільш ефективного використання теплотехнічного обладнання. Принципи будови і роботи теплогенеруючих та тепловикористовуючих установок; методи розрахунку та проектування пристройів та установок для тепло забезпечення сільськогосподарських об'єктів.

вміти:

Аналізувати стан теплогенеруючих установок та приймати рішення по підвищенню ефективності їх роботи; мати добре уявлення та практичні навички по раціональному використанню теплоти в сільському господарстві. Приймати рішення в питаннях тепlopостачання в сільськогосподарському виробництві; ефективно і економічно витрачати паливно-енергетичні ресурси при тепlopостачанні сільськогосподарських об'єктів; виявляти і використовувати вторинні (відновлювальні) енергетичні ресурси.

1. Програма навчальної дисципліни

(Вчена рада СНАУ протокол №11 від 1 липня 2014 р.)

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи теплотехніки.

Тема 1. Теплотехніка, основні поняття та визначення. Вступ до курсу. Робоче тіло і параметри його стану. Поняття про робоче тіло. Параметри стану робочого тіла. Рівняння стану ідеального і реального газів. Рівняння стану. Газові суміші. Поняття про газову суміш. Визначення основних термодинамічних характеристик газової суміші. Теплоємність газів. Поняття про теплоємність газу. Визначення кількості теплоти через теплоємність. Теплоємність газової суміші. Визначення кількості теплоти в термодинамічному процесі.

Тема 2. Перший закон термодинаміки. Основні термодинамічні процеси. Перший закон термодинаміки. Основні термодинамічні процеси, що використовуються в теплотехнічних установках. Визначення і аналіз параметрів та термодинамічних характеристик в основних термодинамічних процесах. Суть 1-го закону термодинаміки та його аналітичний вираз. Поняття про термодинамічний процес. Політропний процес і його узагальнююче значення. Коротка характеристика заданого термодинамічного процесу.

Тема 3. Другий закон термодинаміки, теоретичні цикли ДВЗ та ГТУ. Другий закон термодинаміки. Теоретичні цикли двигунів внутрішнього згоряння (ДВЗ). Теоретичний цикл карбюраторного двигуна. Теоретичний цикл сучасного

дизельного двигуна. Робота і ККД циклів. Середній індикаторний тиск і індикаторна потужність ДВЗ. Середній ефективний тиск і ефективна потужність ДВЗ. Годинна і питома ефективна витрата палива в ДВЗ. Теоретичні цикли газотурбінних установок (ГТУ). Поняття про ГТУ. Схема і цикл роботи ГТУ. Поняття про ступінь газової турбіни, трикутник швидкостей. Активні і реактивні турбіни. Ступінь реактивності турбіни. Турбіни з ступенями швидкості і ступенями тиску. Робота, ККД і потужність газової турбіни.

Змістовий модуль 2. Теплотехнічні установки.

Тема 4. Водяна пара та вологе повітря. Теоретичні цикли ПСУ. Сушіння продукції сільськогосподарського виробництва. Поняття про процес пароутворення і одержання водяної пари промислового призначення. Перебіг процесу пароутворення в робочій і тепловій діаграмах. Загальне уявлення про побудову енталпійно – енталпійної (*i-s*) діаграми для водяної пари і її використання в інженерних розрахунках. Поняття про паросилову установку (ПСУ) і принцип її роботи. Цикл Ренкіна – основний теоретичний цикл сучасних ПСУ. Робота і ККД циклу. Використання діаграми *i-d* при розрахунках процесів сушки вологого матеріалу. Деякі відомості про сушіння продукції с. - г. виробництва. Види сушіння, зерносушарки. Про вологе повітря і параметри, що характеризують його стан. Загальне уявлення про побудову енталпійно - вологомісткісної діаграми (*i-d*) для вологого повітря .

Тема 5. Стиснення газів в компресорах та їх витікання через отвори і сопла. Термодинаміка компресорних машин. Компресори. Витікання і дроселювання газів і парів. Дроселювання (змінання струмини) потоку газу. Поняття про компресори, класифікація компресорів. Одноступінчастий компресор. Коєфіцієнт подачі. Потужність для приводу. Робота, що затрачається в компресорі на стиск газу. Причини переходу на багатоступінчасті компресори. Потужність приводу компресора.

Тема 6. Холодильні установки та теплові насоси. Деякі відомості про холодильні установки. Основні характеристики роботи холодильних установок. Вимоги до холодильників. Основні типи холодильних установок. Теоретичний цикл і основні характеристики холодильної установки. Цикли холодильних установок і теплових насосів. Цикл парової компресійної холодильної установки. Цикл абсорбційної холодильної установки. Приклади практичного використання холодильних установок. Деякі відомості про теплові насоси. Цикл теплового насоса.

Змістовий модуль 3. Теплообмін та теплообмінні апарати.

Тема 7. Тепlopередача. Поняття про тепlopередачу. Теплопровідність. Конвективний теплообмін. Тепловіддача при кипінні води (рідини) та теплообмін при конденсації пари. Променевий теплообмін. Екранування. Поняття про тепlopередачу. Тепlopередача через плоску одношарову стінку. Тепlopередача через циліндрову одношарову стінку. Способи посилення і ослаблення теплових потоків при тепlopередачі. Поняття про теплопровідність. Закон Фур'є – основний закон теплопровідності. Теплопровідність через плоску та циліндричну стінки. Поняття про конвективний теплообмін. Закон Ньютона – Ріхмана основний закон конвективного теплообміну. Критеріальні рівняння і приклади їх використання при вирішенні задач. Поняття про променевий теплообмін. Закон Стефана - Больцмана –

основний закон променевого теплообміну. Визначення променевих теплових потоків між тілами. Поняття про екранування. Поглинальна, відбивна і пропускна здатність тіл.

Тема 8. Складний теплообмін. Теплообмінні апарати та їх розрахунок. Основні поняття і визначення. Фазовий перехід. Масообмін. Масопередача. Потік маси. Щільність потоку маси. Стационарний і нестационарний процеси масообміну. Концентраційна дифузія. Термодифузія. Бародифузія. Критеріальні співвідношення. Класифікація теплообмінних апаратів. Рекуперативні і регенеративні теплообмінні апарати. Метод розрахунку рекуперативних теплообмінних апаратів. Рівняння теплового балансу. Рівняння тепlopередачі. Прямоток і протиток. Методи інтенсифікації теплообміну. Турбулізація потоку. Оребрення поверхонь теплообміну.

Змістовий модуль 4. Основні джерела та споживачі теплоти в сільському господарстві.

Тема 9. Основні джерела та споживачі теплоти в сільському господарстві. Системи тепlopостачання. Палива для теплоенергетичних установок. Основні джерела та споживачі теплоти у сільському господарстві. Системи тепlopостачання. Теплові мережі. Головні джерела енергії, які використовуються в сільському господарстві. Водогрійні і парові котельні установки, водонагрівачі. Теплогенератори і калорифери. Опалювально-вентиляційні агрегати і газові опалювальні прилади. Основні споживачі теплоти в сільському господарстві. Санітарно-гігієнічні вимоги до повітря в приміщеннях. Тваринницькі приміщення. Культиваційні споруди (теплиці). Сушарки. Поняття про систему тепlopостачання. Норми тепlopостачання. Класифікація систем тепlopостачання. Тепломережі та їх ізоляція. Поняття про енергетичне паливо, його класифікацію і вимоги до нього. Робочий склад палива і його теплота згоряння. Умовне паливо. Тепловий еквівалент палива. Суть процесу горіння палива. Визначення годинної витрати палива в теплоенергетичній установці. Визначення необхідної кількості повітря для повного згоряння 1 кг, 1м³ палива.

Тема 10. Альтернативні джерела енергії. Використання відновлювальних джерел енергії. Сонячна енергія (геліоустановки). Пасивні і активні системи. Конструктивні і теплофізичні характеристики сонячних колекторів. Принципові схеми сонячного тепlopостачання. Схема геліосистем для отримання холоду. Вітрова енергія (вітрові установки). Типи вітроенергетичних установок. Кофіцієнт використання встановленої потужності. Схеми підключення вітроустановок до споживача. Гідроенергія малих річок (гідроустановки). Енергія біomasи (біоенергетичні установки). Пряме спалювання Піроліз. Спиртова ферментація. Анаеробне зброджування. Газифікація біomasи. Метанове зброджування. Схема біогазових установок. Камера зароджування. Нагрівальні прилади. Ефективність роботи біогазових установок. Енергія низькопотенційних теплових джерел. Геотермальна енергія (геотермальні установки). Характеристика геотермальних джерел. Схеми геотермальних систем тепlopостачання. Система геотермального тепlopостачання. Із застосуванням теплових насосів. Петротермальне тепlopостачання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	заочна форма							
	Усього		у тому числі					
	лк	пз	1с.т.	лаб	інд	с.р.	1с.т.	Зк
1с.т.	Зк	1с.т.	Зк	1с.т.			1с.т.	Зк
I	2	3	4	5	6		7	

Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТЕПЛОТЕХНІКИ ТА ТЕПЛОЕНЕРГЕТИЧНІ УСТАНОВКИ.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи теплотехніки.

Тема 1. Теплотехніка, основні поняття та визначення.	8	20	2	2	6		-	18
Тема 2. Перший закон термодинаміки. Основні термодинамічні процеси.	2	8	2		-		-	8
Тема 3. Другий закон термодинаміки, теоретичні цикли ДВЗ та ГТУ.	16	24	-		-		16	24
Разом за змістовим модулем 1	26	52	4	2	6		16	50

Змістовий модуль 2. Теплотехнічні установки.

Тема 4. Водяна пара та вологе повітря.	12	16	2	-	2		8	16
Тема 5. Стиснення газів в компресорах та їх витікання через отвори і сопла.	4	10	-	-	-		4	10
Тема 6. Холодильні установки та теплові насоси.	6	10	-	-	-		6	10
Разом за змістовим модулем 2	22	36	2	-	2		18	36

Модуль 2. ВИКОРИСТАННЯ ТЕПЛОТИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.

Змістовий модуль 3. Теплообмін та теплообмінні апарати.

Тема 7. Тепlopередача.	14	18	2	-			12	18
Тема 8. Складний теплообмін. Теплообмінні апарати.	8	12	-	-			8	12
Разом за змістовим модулем 1	22	30	2	-			20	30

Змістовий модуль 4. Основні джерела та споживачі теплоти в сільському господарстві.

Тема 9. Основні джерела та споживачі теплоти в сільському господарстві.	12	20	-	-			12	20
Тема 10. Альтернативні джерела енергії.	8	12	-	-			8	12
Разом за змістовим модулем 2	20	32	-	-			20	32

Усього годин   **90**   **150**   **8**   **2**   **8**   **74**   **148**

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		1с.т.	Зк
1	Тема 1. Теплотехніка, основні поняття та визначення. 1. Вступ до курсу. 2. Робоче тіло і параметри його стану. Рівняння стану. 3. Газові суміші. 4. Теплоємність газів.	2	2
2	Тема 2. Перший закон термодинаміки. Основні термодинамічні процеси. 1. Перший закон (начало) термодинаміки. 2. Основні термодинамічні процеси, що використовуються в теплотехнічних установках. 3. Визначення і аналіз параметрів та термодинамічних характеристик в основних термодинамічних процесах.	2	-
3	Тема 4. Водяна пара та вологе повітря. 1. Водяна пара. Теоретичні цикли ПСУ. 2. Вологе повітря. 3. Сушіння продукції сільськогосподарського виробництва.	2	-
4	Тема 7. Теплопередача. 1. Поняття про теплопередачу. 2. Теплопровідність. 3. Конвективний теплообмін. 4. Тепловіддача при кипінні води (рідини) та теплообмін при конденсації пари. 5. Променевий теплообмін. Екранування.	2	-
Разом		8	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин 1 с.т.
1	Тема 1.1. Вивчення визначень робочого тіла і параметрів його стану. 1. Поняття про робоче тіло. 2. Параметри стану робочого тіла. 3. Рівняння стану ідеального і реального газів.	2
2	Тема 1.2. Ознайомлення з поняттями газової суміші. 1. Поняття про газову суміш. 2. Визначення основних термодинамічних характеристик газової суміші.	2
3	Тема 1.3. Вивчення визначень теплоємності газів. 1. Поняття про теплоємність газу. 2. Визначення кількості теплоти через теплоємність. 3. Теплоємність газової суміші. 4. Визначення кількості теплоти в термодинамічному процесі.	2
4	Тема 4. Водяна пара та вологе повітря. Теоретичні цикли ПСУ. Сушіння продукції сільськогосподарського виробництва. 1. Оцінка основних напрямів підвищення ефективності роботи ПСУ. 2. Тепловий розрахунок конвективної шахтної зерносушарки.	2
Разом		8

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		1 с.т.	3 курс
1	Тема 1.1. Вивчення визначень робочого тіла і параметрів його стану. 1. Поняття про робоче тіло. 2. Параметри стану робочого тіла. 3. Рівняння стану ідеального і реального газів.	-	6
2	Тема 1.2. Ознайомлення з поняттями газової суміші. 1. Поняття про газову суміш. 2. Визначення основних термодинамічних характеристик газової суміші.	-	6
3	Тема 1.3. Вивчення визначень теплоємності газів. 1. Поняття про теплоємність газу. 2. Визначення кількості теплоти через теплоємність. 3. Теплоємність газової суміші. 4. Визначення кількості теплоти в термодинамічному процесі.	-	6
4	Тема 2. Перший закон термодинаміки. Основні термодинамічні процеси. 1. Перший закон (начало) термодинаміки. 2. Основні термодинамічні процеси, що використовуються в теплотехнічних установках. 3. Визначення і аналіз параметрів та термодинамічних характеристик в основних термодинамічних процесах.	-	8
5	Тема 3. Другий закон термодинаміки, теоретичні цикли ДВЗ та ГТУ. 1. Другий закон термодинаміки. 2. Теоретичні цикли двигунів внутрішнього згоряння. 3. Теоретичні цикли газотурбінних установок (ГТУ).	-	8
6	Тема 3.1. Двигуни внутрішнього згоряння. 1. Середній індикаторний тиск і індикаторна потужність ДВЗ. 2. Середній ефективний тиск і ефективна потужність ДВЗ. 3. Годинна і питома ефективна витрата палива в ДВЗ.	8	8
7	Тема 3.2. Газотурбінні установки (ГТУ). 1. Поняття про ГТУ. 2. Схема і цикл роботи ГТУ. 3. Поняття про ступінь газової турбіни, трикутник швидкостей. 4. Активні і реактивні турбіни. Ступінь реактивності турбіни. 5. Турбіни з ступенями швидкості і ступенями тиску. 6. Робота, ККД і потужність газової турбіни.	8	8
8	Тема 4.1. Водяна пара та вологе повітря. 1. Водяна пара. Теоретичні цикли ПСУ. 2. Вологе повітря. 3. Сушіння продукції сільськогосподарського виробництва.	-	8

9	Тема 4.2. Теоретичні цикли ПСУ. Сушіння продукції сільськогосподарського виробництва. 1. Оцінка основних напрямів підвищення ефективності роботи ПСУ.	8	8
10	Тема 5. Вивчення будови компресорів. 1. Поняття про компресори, класифікація компресорів. 2. Робота, що затрачається в компресорі на стиск газу. 3. Причини переходу на багатоступінчасті компресори. 4. Потужність приводу компресора.	4	10
11	Тема 6. Вивчення будови холодильних установок. 1. Поняття про холодильну установку. 2. Вимоги до холодильників. 3. Основні типи холодильних установок. 4. Теоретичний цикл і основні характеристики холодильної установки. 5. Цикл парової компресійної холодильної установки. 6. Цикл парової абсорбційної холодильної установки. 7. Цикл теплового насосу. 8. Визначення основних параметрів холодильної установки.	6	10
12	Тема 7.1. Теплопровідність. 1. Поняття про теплопровідність, температурне поле, ізотермічну поверхню, градієнт температури. 2. Закон Фур'є - основний закон теплопровідності. 3. Коефіцієнт теплопровідності матеріалу, теплоізоляційні матеріали. 4. Теплопровідність одношарової і багатошарової плоскої і циліндричної стінок.	4	6
13	Тема 7.2. Променевий теплообмін. Екранування. 1. Поняття про теплообмін випромінюванням. 2. Основні закони теплообміну випромінюванням. 3. Теплообмін випромінюванням між тілами у прозорому середовищі. 4. Екранування.	4	6
14	Тема 7.3. Конвективний теплообмін. 1. Поняття про конвективний теплообмін. 2. Закон Ньютона-Ріхмана, основний закон конвективного теплообміну. 3. Поняття про коефіцієнт тепловіддачі. 4. Основи теорії подібності конвективного теплообміну. Критерії подібності. Критеріальні рівняння.	4	6
15	Тема 8.1. Складний теплообмін. 1. Складний теплообмін. Теплопередача. 2. Теплопередача через плоску одношарову і багатошарову стінки. 3. Теплопередача через циліндричну одношарову і багатошарову стінки. 4. Способи посилення і послаблення теплових потоків при теплопередачі.	4	6

	5. До теплового розрахунку калориферів і теплогенераторів.		
16	Тема 8.2. Теплообмінні апарати. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про теплообмінні апарати. 2. Основні рівняння для розрахунку ТА. 3. Способи інтенсифікації процесу теплопередачі в ТА. 	4	6
17	Тема 9.1. Основні джерела та споживачі теплоти в сільському господарстві. <ol style="list-style-type: none"> 1. Головні джерела енергії, які використовуються в сільському господарстві. 2. Водогрійні і парові котельні установки, водонагрівачі. 3. Теплогенератори і калорифери. 4. Опалювально-вентиляційні агрегати і газові опалювальні пристлади. 5. Основні споживачі теплоти в сільському господарстві. 6. Санітарно-гігієнічні вимоги до повітря в приміщеннях. 7. Тваринницькі приміщення. 8. Культиваційні споруди (теплиці). 9. Сушарки. 	4	6
18	Тема 9.2. Системи тепlopостачання. Теплові мережі. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про систему тепlopостачання. 2. Норми тепlopостачання. 3. Класифікація систем тепlopостачання. 4. Тепломережі та їх ізоляція. 	4	8
19	Тема 9.3. Палива для теплоенергетичних установок. <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про енергетичне паливо, його класифікацію і вимоги до нього. 2. Робочий склад палива і його теплота згоряння. Умовне паливо. Тепловий еквівалент палива. 3. Суть процесу горіння палива. 4. Визначення годинної витрати палива в теплоенергетичній установці. 5. Визначення необхідної кількості повітря для повного згоряння 1 кг, 1 м³ палива. 6. Визначення основних показників котельної установки. 	4	6
20	Тема 10. Альтернативні джерела енергії. <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання відновлювальних джерел енергії. 2. Сонячна енергія (геліоустановки). 3. Вітрова енергія (вітрові установки). 4. Гідроенергія малих річок (гідроустановки). 5. Енергія біомаси (біоенергетичні установки). 6. Енергія низькопотенційних теплових джерел. 7. Геотермальна енергія (геотермальні установки). 	8	12
Разом		74	148

9. Методи навчання.

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. **Словесні:** роздовідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, робота з книгою (читання, переказ, виписування, складання плану, рецензування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів тощо).

1.2. **Наочні:** демонстрація, ілюстрація, спостереження,

1.3. **Практичні:** лабораторний метод, практична робота, вправа, виробничо-практичні методи.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. **Аналітичний** (суть: розклад цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак).

2.2. **Методи синтезу** (суть: з'єднання виділених аналізом елементів чи властивостей предмета, явища в одне ціле).

2.3. **Індуктивний метод** (суть: вивчення предметів чи явищ від одиничного до загального).

2.4. **Дедуктивний метод** (суть: вивчення предметів чи явищ від загального до одиничного).

2.5. **Традуктивний метод** (суть: це висновки від загального до загального, від часткового до часткового, від одиничного до одиничного).

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. **Проблемний** (проблемно-інформаційний)

3.2. **Частково-пошуковий** (евристичний)

3.3. **Дослідницький**

3.4. **Репродуктивний** (суть: можливість застосування вивченого на практиці).

3.5. **Пояснюально-демонстративний**

4. **Активні методи навчання (наприклад)** - використання технічних засобів навчання, мозкова атака, рішення кросвордів, конкурси, диспути, круглі столи, бінарні заняття, ділові та рольові ігри, ток-шоу, тренінги, використання проблемних ситуацій, екскурсій, заняття на виробництві, групові дослідження, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій *та інші*)

5. **Інтерактивні технології навчання (наприклад)** - використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки та електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація) *та інші*.

10. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів: (*вибрать потрібне*)
  - рівень знань, продемонстрований на практичних, лабораторних та семінарських заняттях;
  - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
  - результати виконання та захисту лабораторних робіт;
  - експрес-контроль під час аудиторних занять;
  - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
  - виконання аналітично-розрахункових завдань;
  - написання рефератів, есе, звітів;
  - результати тестування;
  - письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
  - виробничі ситуації, кейси тощо.
4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання : (*при необхідності*)
  - курсова робота (проект);
  - науково-дослідна робота;
  - навчально-дослідна робота;
  - навчально-практичне дослідження із презентацією результатів тощо.

**11. Розподіл балів, які отримують студенти
При формі контролю «залік» на заочній формі навчання**

Поточне тестування та самостійна робота											Разом за мо- дулі та CPC	Сума	
Модуль 1. (0-35 б.)					Модуль 2. (0-35 б.)								
Змістовий модуль 1 - 17 балів			Змістовий модуль 2 – 18 балів		Змістовий модуль 3 – 17 балів			Змістовий модуль 4 - 18 балів		C	P	C	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	30	70+30	100	
6	6	5	6	6	6	8	9	9	9				

Розподіл балів системи ЕКТС за результатами навчання і семестровій (підсумковій) атестації у формі заліку:

на заочній формі навчання

до 70 балів – за результатами модульного контролю протягом семестру;

до 30 балів – за виконання самостійної роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту	
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

- **теоретична частина** – студент дає достатні відповіді як усні так і письмові. Обмежується матеріалом конспекту чи навчально-методичного комплексу.

- **практична частина** – 80-100-відсоткове відпрацювання пропущених ЛПЗ відповідно до методичних вказівок. Набуття та достатній прояв професійних навичок у виконанні лабораторно-практичних завдань. Захист ЛПЗ не обов'язковий.

- **самостійна робота** – своєчасне виконання завдань, викладених у навчально-методичному комплексі (контрольні роботи). Позитивне виконання тестів на 60 - 70 %.

- **інші критерії оцінки знань** – прояв бажання отримати знання з дисципліни.

«ЗАЛІК» – студент виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання майбутньої професійної

діяльності; в основному виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою.

«НЕ ЗАЛІК» – студент не має знань зі значної частини навчального матеріалу; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал і потребує повторного вивчення навчальної дисципліни.

12. Методичне забезпечення

1. Плакатні матеріали та стенди
2. Повні тексти лекцій.
3. Роздаточний ілюстративний матеріал лекцій.
4. Презентаційний матеріал для читання лекцій.
5. Методичні вказівки для виконання лабораторних занятт.
6. Методичні вказівки для виконання студентами самостійної роботи.
7. **Теплотехніка та теплопостачання.** Практикум для студентів 3 курсу спеціальності 6.091902, 7.091902 „Механізація сільського господарства” денної та заочної форм навчання та для студентів 2 курсу спеціальності 6.100101 «Енергетика та електротехнічні системи в АПК» денної форми навчання / Суми, 2008 рік 124 ст.

13. Рекомендована література

Базова

1. Баскаков А.П. Технология, М. Энергоиздат, 1991 г.223 с.
2. Недужий И.А. Алабовский А.Н. Техническая термодинамика и теплопередача. Киев, Вища школа, 1981.-248 с.
3. Захаров А.А. Применение тепла в сельском хозяйстве. М.Колос, 1986-331 с.
4. Драганов Б.Х., Есин В.В., Зуев В.П., Применение теплоты в сельском хозяйстве. Киев.: Вища школа, 1983-239 с.
5. Драганов Б.Х., Бессараб О.С., Долінський А.А., Лазоренко В.О., Міщенко А.В., Шеліманова О.В. (за ред. Б.Х. Драганова). Техлотехніка: Підручник. – 2-е вид., перероб. і доп. – Київ: Фірма «ІНКОС», 2005. – 400 с.

Допоміжна

1. Драганов Б.Х., Кузнецова А.В., Рудобашта С.П. «Техлотехника и применение теплоты в сельском хозяйстве» М. Агропромиздат, 1990- 463 с.
2. Дідура В.А., Стручаєв М.І. «Техлотехника та теплопостачання» К. Аграрна освіта, 2008- 232 с.
3. Архомов А.М., Исаев С.И., Котинов И.А., Крутов В.Н. «Техлотехника» М. Машиностроение 1986-432 с.

14. Інформаційні ресурси.

1. <http://www.twirpx.com/file/501584/>
2. <http://rutracker.org/forum/viewtopic.php?t=722550>
3. <http://base.dnsgb.com.ua/files/book/teplotehnika.pdf>
4. <http://vipbook.info/nauka-i-ucheba/teplotehnika/page/2/>
5. http://theorphysics.info/load/lukanin_v_n_teplotekhnika_uchebnik_dlja_vuzov/17-1-0-466